

Wijziging van de Kieswet ter vereenvoudiging van stemmen vanuit het buitenland

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is om de Kieswet te wijzigingen om de experimenten met stembiljetten voor kiezers in het buitenland definitief in de Kieswet vast te leggen en tevens met andere maatregelen het stemmen voor kiezers in het buitenland te vereenvoudigen;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

De Kieswet wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel M 1 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Op het briefstembewijs wordt een nummer vermeld. Onze Minister verstrekt tijdig voor de verkiezingen aan de gemeente 's-Gravenhage de informatie die nodig is voor het produceren van het briefstembewijs.

B

Artikel M 2 komt te luiden:

Artikel M 2

1. Aan de tot deelneming aan de stemming bevoegde kiezer wiens briefstembewijs in het ongereede is geraakt of die geen briefstembewijs heeft ontvangen, wordt op zijn verzoek een nieuw briefstembewijs verstrekt.

2. De kiezer doet het verzoek schriftelijk of mondeling aan de burgemeester van 's-Gravenhage.

3. Het schriftelijk verzoek dient uiterlijk de twaalfde dag voor de stemming te zijn ontvangen. De kiezer overlegt bij zijn verzoek een kopie van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht, van een verklaring over het bezit van het Nederlanderschap of van de documenten als bedoeld in artikel J 24, tweede lid. Op dit verzoek wordt zo spoedig mogelijk beslist.

4. Het mondeling verzoek dient uiterlijk de negende dag voor de stemming om twaalf uur te zijn gedaan. De kiezer identificeert zich met een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht, met een verklaring over het bezit van het Nederlanderschap of met de documenten als bedoeld in artikel J 24, tweede lid. Op dit verzoek wordt terstond beslist.

5. Aan een persoon aan wie een briefstembewijs is verstrekt, wordt geen stempas toegezonden. Hij mag slechts op de in artikel M 7 aangewezen wijze aan de stemming deelnemen.

6. Bij ministeriële regeling worden voor het verzoek, bedoeld in het derde lid, een model vastgesteld.

C

Artikel M 5 komt te luiden:

Artikel M 5

1. In het register, bedoeld in de artikelen G 1 of Y 2 juncto artikel G 1, worden tevens de logo's van politieke groeperingen bijgehouden.
2. Een politieke groepering kan het centraal stembureau verzoeken haar logo te registreren, dan wel haar geregistreerde logo te wijzigen. Verzoeken die zijn ontvangen na de tweeënveertigste dag voor de kandidaatstelling, blijven voor de daaropvolgende verkiezing buiten behandeling.
3. Het centraal stembureau beschikt slechts afwijzend op het verzoek, indien:
 - a. bij dat centraal stembureau de aanduiding van de politieke groepering niet is geregistreerd en, indien van toepassing, een reeds ingediend verzoek tot registratie van de aanduiding wordt afgewezen;
 - b. het logo strijdig is met de openbare orde;
 - c. het logo geheel of in de hoofdzaak overeenstemt met een reeds geregistreerd logo van een andere politieke groepering, of met een logo waarvoor reeds eerder op grond van dit artikel een registratieverzoek is ontvangen, en daardoor verwarring te duchten is;
 - d. het logo anderszins misleidend is voor de kiezers;
 - e. het logo geheel of in hoofdzaak overeenstemt met die van een rechtspersoon die bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak verboden is verklaard en deswege is ontbonden;
 - f. het verzoek op dezelfde dag bij het centraal stembureau is ingekomen als een ander verzoek, strekkende tot inschrijving van een geheel of in hoofdzaak overeenstemmend logo, tenzij dat andere verzoek reeds op een van de onder a tot en met e genoemde gronden moet worden afgewezen.
4. Het centraal stembureau schrapt het logo van een politieke groepering wanneer het de aanduiding van die politieke groepering schrapt, dan wel op verzoek van die politieke groepering.
5. Artikel Y 10 is van overeenkomstige toepassing.
6. Artikel G 5 is van overeenkomstige toepassing op een besluit dat is genomen op grond van dit artikel.
7. Bij ministeriële regeling wordt het model vastgesteld voor de registratie van een logo en kunnen regels worden gesteld over de wijze waarop een logo wordt overgelegd aan bij het centrale stembureau.

D

Na artikel M 5 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel M 5a

1. Op het stembiljet, bedoeld in artikel M 6, onderdeel a, en het overzicht van de kandidatenlijsten wordt het logo van een politieke groepering geplaatst, indien:
 - a. dat logo is geregistreerd bij het centraal stembureau, en
 - b. op het stembiljet en het overzicht van de kandidatenlijsten de aanduiding van die groepering wordt geplaatst.
2. De logo's van twee of meer politieke groeperingen worden gezamenlijk geplaatst, indien:
 - a. die logo's zijn geregistreerd bij het centraal stembureau; en
 - b. op het stembiljet en het overzicht van de kandidatenlijsten een aanduiding staat, gevormd door samenvoeging van geregistreerde aanduidingen of afkortingen daarvan, van die politieke groeperingen.
3. Indien op het stembiljet en het overzicht van de kandidatenlijsten een aanduiding staat, gevormd door samenvoeging van geregistreerde aanduidingen of afkortingen van twee of meer politieke groeperingen, en niet van al deze politieke groeperingen een logo is geregistreerd bij het centraal stembureau, wordt geen logo op het stembiljet en het overzicht van de kandidatenlijsten geplaatst.
4. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften gegeven worden betreffende de wijze waarop het centrale stembureau de logo's verstrekt aan Onze Minister en aan de burgemeester van de gemeente 's-Gravenhage.

E

Artikel M 6 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In de aanhef wordt "op bij algemene maatregel van bestuur te bepalen wijze" vervangen door: op een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen wijze.

b. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel e door een puntkomma, wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

f. een overzicht van de kandidatenlijsten die onherroepelijk geldig zijn verklaard als bedoeld in artikel I 17, eerste lid, van de Kieswet.

2. Onder vernummering van het tweede lid tot derde lid, wordt een lid ingevoegd, luidende:

2. In afwijking van artikel J 20, kunnen kiezers op een stembiljet als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, eerst de lijst te kiezen waartoe de kandidaat van zijn keuze behoort, en vervolgens het kandidaatsnummer van de kandidaat van zijn keuze. Het stembiljet is voorzien van de naam van het vertegenwoordigend orgaan waarvoor de verkiezing geldt en een aanduiding van de kieskring.

3. In het derde lid (nieuw) wordt "bedoeld in het eerste lid, onder b, c, d en e" vervangen door: bedoeld in het eerste lid, onder a, b, c, d en e.

F

Na artikel M 6 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel M 6a

1. Er is een register van ongeldige briefstembewijzen dat wordt beheerd door de burgemeester van 's-Gravenhage.

2. Ongeldig is het briefstembewijs:

a. waarvoor krachtens artikel M 2 een vervangend briefstembewijs is verstrekt;

b. van iemand die niet als kiezer behoort te zijn geregistreerd, dan wel voor het uitbrengen van zijn stem is overleden;

c. waarvan is vastgesteld dat dit briefstembewijs is ontvreemd of anderszins onrechtmatig in omloop is.

3. De burgemeester van 's-Gravenhage stelt uiterlijk de achtste dag voor de stemming uit het register een uittreksel van ongeldige briefstembewijzen vast dat hij aan alle briefstembureaus verstrekt.

4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt bepaald welke gegevens het register, alsmede het uittreksel, bedoeld in het derde lid, bevatten.

G

Artikel M 7 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. De kiezer stemt door op het hem toegezonden stembiljet:

1°. een wit stipje, geplaatst vóór de lijst waartoe de kandidaat van zijn keuze behoort, in te kleuren; en vervolgens

2°. een wit stipje, geplaatst vóór het kandidaatsnummer van de kandidaat van zijn keuze, in te kleuren.

2. Het vijfde lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In de eerste volzin wordt "de bijbehorende retourenveloppe" vervangen door: "de bijbehorende retourenveloppe of een andere enveloppe;

b. In de tweede volzin wordt "de retourenveloppe" vervangen door "de enveloppe" en wordt "voldoende is gefrankeerd" vervangen door: is gefrankeerd;

3. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

6. De persoon kan de enveloppe retourneren naar:

a. het briefstembureau, indien dat is ingesteld op grond van artikel M 13, eerste, tweede, vierde en vijfde lid;

b. de vertegenwoordiger van Aruba, Curaçao of Sint Maarten, indien een briefstembureau is ingesteld op grond van artikel M 13, derde lid, of

c. de burgemeester van 's-Gravenhage.

H

Artikel M 8 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid wordt "retourenveloppen" vervangen door "enveloppen" en wordt "voldoende zijn gefrankeerd" vervangen door: zijn gefrankeerd.

2. Het derde lid wordt als volgt gewijzigd:

a. "retourenveloppen" wordt telkens vervangen door: enveloppen.

b. In de tweede volzin wordt "niet voldoende zijn gefrankeerd" vervangen door: niet zijn gefrankeerd.

c. De derde volzin vervalt.

I

Artikel M 9 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid wordt "veertien dagen voor de dag van de stemming" vervangen door "zeven dagen voor de dag van de stemming" en "de binnengekomen retourenveloppen die voldoende zijn gefrankeerd" vervangen door: de binnengekomen enveloppen die zijn gefrankeerd.

2. In het vierde lid wordt "retourenveloppen" vervangen door "enveloppen".

J

Artikel M 10, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In de eerste volzin van het eerste lid wordt "de retourenveloppe" vervangen door: de enveloppe.

2. Na de eerste volzin wordt een volzin ingevoegd, luidende: Hij controleert of het briefstembewijs echt is en of het nummer van het briefstembewijs niet voorkomt in het uittreksel van ongeldige briefstembewijzen.

K

In artikel M 11 wordt "retourenveloppe" telkens vervangen door "enveloppe".

L

Het opschrift van § 3. van hoofdstuk M van Afdeling II komt te luiden: § 3. Overige briefstembureaus

M

Artikel M 13 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste en vierde lid vervalt "in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties".

2. Aan het eerste lid wordt een volzin toegevoegd, luidende: Onze Minister van Buitenlandse Zaken draagt zorg voor de inrichting van het briefstembureau en wijst zo nodig personen aan die het briefstembureau ten dienste worden gesteld.

3. Aan het derde lid wordt een volzin toegevoegd, luidende: Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties draagt zorg voor de inrichting van het briefstembureau en wijst zo nodig personen aan die het die het briefstembureau ten dienste worden gesteld.

4. Aan het vierde lid wordt een volzin toegevoegd, luidende: Onze Minister van Defensie draagt zorg voor de inrichting van het briefstembureau en wijst zo nodig personen aan die het die het briefstembureau ten dienste worden gesteld.

5. Onder vernummering van het vijfde lid tot achtste lid, worden drie leden ingevoegd, luidende:

5. Indien het stemmen per brief of de stemopneming door briefstembureaus als gevolg van bepaalde omstandigheden in het betreffende land niet overeenkomstig het bij of krachtens deze wet bepaalde kan worden uitgevoerd, dan kan Onze Minister van Buitenlandse Zaken, Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties of Onze Minister van Defensie besluiten een ingesteld briefstembureau op te heffen.

6. Van een besluit als bedoeld in het vijfde lid wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.

7. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kan, in overleg met burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeente, een gemeente aanwijzen waar een briefstembureau wordt ingesteld. De burgemeester van de aangewezen gemeente draagt zorg voor de inrichting van het briefstembureau en wijst zo nodig personen aan die het die het briefstembureau ten dienste worden gesteld.

6. In het achtste lid (nieuw) wordt "eerste, derde en vierde lid" vervangen door "eerste, derde, vierde en zevende lid" en wordt na "Onze Minister van Defensie" ingevoegd: , onderscheidenlijk de burgemeester van de aangewezen gemeente.

N

Artikel M 16 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid en tweede lid wordt "briefstembureaus in het buitenland" telkens vervangen door: briefstembureaus als bedoeld in artikel M 13.

2. In het eerste lid, onderdeel a, wordt na "Sint Maarten" ingevoegd: dan wel door de burgemeester van de aangewezen gemeente.

3. In het eerste lid, onderdeel b, wordt "respectievelijk Onze Minister van Defensie" vervangen door: Onze Minister van Defensie, respectievelijk burgemeester en wethouders van de aangewezen gemeente.

4. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over de werkwijze van briefstembureaus in het buitenland.

O

In artikel N 15 wordt telkens "retourenveloppen" vervangen door: enveloppen.

P

Artikel N 16 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "retourenveloppen" vervangen door: enveloppen.

2. Onder vernummering van het derde en vierde lid tot zevende en achtste lid, worden vier leden ingevoegd, luidende:

3. Een stem die op een kandidaat of blanco is uitgebracht met een stembiljet en waarop geen bijvoegingen zijn geplaatst waardoor de kiezer kan worden geïdentificeerd is geldig.

4. Een stem is op een kandidaat uitgebracht indien dat op ondubbelzinnige wijze is kenbaar gemaakt door het geheel of gedeeltelijk inkleuren van het witte stipje, geplaatst vóór de lijst waartoe de kandidaat behoort, en vóór het kandidaatsnummer van de kandidaat.

5. Onverminderd het vierde lid is een stem uitgebracht op de eerste kandidaat van een lijst indien:

a. de kiezer op ondubbelzinnige wijze kenbaar maakt dat de kandidaat van zijn keuze op die lijst staat door het geheel of gedeeltelijk inkleuren van het witte stipje, geplaatst vóór de lijst waartoe de kandidaat behoort, en geen wit stipje, geplaatst vóór de kandidaatsnummers, geheel of gedeeltelijk ingekleurd is; en

b. ondubbelzinnig blijkt dat de kiezer niet met bijschrijvingen op een andere kandidaat heeft willen stemmen.

6. Een stem is blanco uitgebracht indien dat op ondubbelzinnige wijze is kenbaar gemaakt doordat geen wit stipje is ingekleurd.

3. Het zevende lid (nieuw) komt te luiden:

7. Artikel N 7 is niet van toepassing.

4. In het achtste lid (nieuw) wordt "artikel N 16, derde lid" vervangen door artikel N 16, derde tot en met zesde lid.

Q

In het tweede lid van artikel N 16a wordt "retourenveloppen" telkens vervangen door: enveloppen.

R

Artikel N 18 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding "1." geplaatst.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

2. De leden van een briefstembureau als bedoeld in artikel M 13, zevende lid, kunnen zich doen bijstaan door plaatsvervangende leden, daartoe aangewezen door de voorzitter van het briefstembureau.

S

In de artikelen N 19 en N 21 wordt "briefstembureaus buiten Nederland" telkens vervangen door: briefstembureaus als bedoeld in artikel M 13.

T

Artikel N 20 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "briefstembureau buiten Nederland" vervangen door "briefstembureau als bedoeld in artikel M 13" en wordt na "de militaire missie" toegevoegd: danwel de burgemeester van de aangewezen gemeente.

2. In het derde lid wordt "per diplomatieke post" vervangen door: , voor wat betreft de briefstembureaus in het buitenland per diplomatieke post,.

Artikel II

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,